

Kas slepiasi už raidžių PVM?

VMI prie FM
Mokesčių informacijos departamentas
2017 m.

Kas yra tas PVM?

Turbūt ne kartą teko matyti parduotuvės išduotame čekyje ar sąskaitoje, už į namus pateiktas kokias nors paslaugas, išskirtą sumą – 21 proc. PVM?

Iš viso be PVM	41,24
21 proc. PVM	8,66
Iš viso su PVM	49,90

Dėkojame, kad laiku apmokate sąskaitas.

Iš viso mokėti iki 2017-06-30	49,90
Visa suma žodžiais	keturiasdešimt devyni € 90 ct

Kas yra tas PVM?

PVM – tai pridėtinės vertės mokestis, kuriuo apmokestinamos tiekiamos prekės ir teikiamos paslaugos.

Tai vartojimo mokestis, kuris yra sugalvotas tam, kad padėtų valstybei surinkti pinigų, reikalingų kasdieninėms jos funkcijoms vykdyti.

Šis mokestis buvo sugalvotas 1954 metais ir gana greitai paplito visoje Europoje.

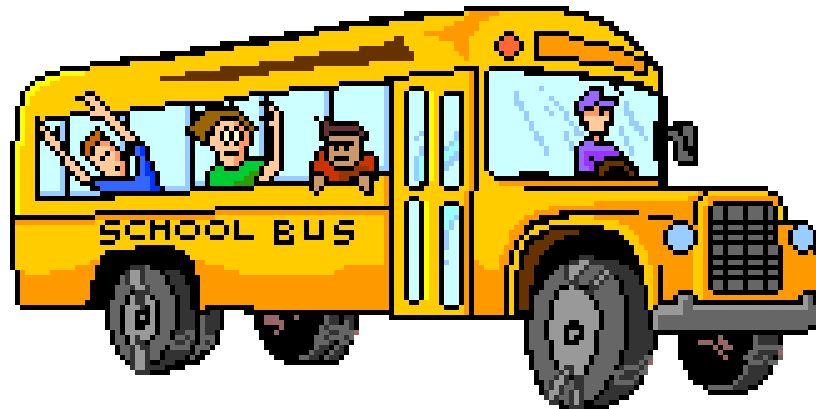
Kas yra tas PVM?

Jei šiam mokesčiui būtų sugalvotas koks nors ypatingas skaitliukas, kuris skaičiuotų, kiek šio mokesčio tenka kiekvienam iš mūsų, jis pradėtų sukintis ryte tik atsikėlus ir užkaitus arbatinuką

Kas yra tas PVM?

Skaitliukas nesustotų sukctis ir pusryčiaujant bei keliaujant į mokyklą.

Kas yra tas PVM?

O ypatingai greitai jis suktųsi užsukus į parduotuvę

Kas yra tas PVM?

Tačiau, ar iš tikrųjų mums apsipirkus, pasinaudojus ir sumokėjus už paslaugą, 21 procentas nuo mūsų išleistos sumos iš karto atitenka valstybei?

Nors mūsų piniginei ir patuštėja 21 proc. didesne suma, nei išleistume, jei toks mokestis neegzistuotų, tačiau...

Kaip PVM pasiekia valstybės biudžetą?

Šis mokestis į valstybės biudžetą iš tikrųjų pradedamas mokėti nuo pat produkto gamybos pradžios.

Jį moka kiekvienas gamybos ir prekybos grandinėje dalyvaujantis subjektas (tai gali būti ir įmonė, ir fizinis asmuo, pvz., ūkininkas), o į biudžetą mokama suma faktiškai priklauso nuo sukurtos pridėtinės vertės.

Kaip PVM pasiekia valstybės biudžetą?

PVM suma, kurią kiekvienam iš produkto gamyboje ar prekyboje dalyvaujančiųjų tenka sumokėti, apskaičiuojama taip:

Iš parduodamos prekės apskaičiuoto PVM atimama įsigyjamos prekės ar paslaugos kitam PVM mokėtojui sumokėta PVM suma.

Juk parduotuvėje yra tekę pirkti šokoladą? Pažiūrėkime, kaip šiai prekei taikomas PVM pasiekia valstybės biudžetą:

Kaip PVM pasiekia valstybės biudžetą?

Tarkim, šokoladas kainuoja 1 eurą 21 centą, tad iš jų 21 centas – PVM.

Parduotuvė per mėnesį parduoda 1000 tokių šokoladų, o PVM sumą, kurią prekybininkas turėtų mokėti į biudžetą, sudaro 210 eurų, t. y. $1000 \text{ eurų} \times 21 \text{ proc.}$

Tačiau parduotuvė šokoladų negamina, todėl ji juos perka iš kito pardavėjo, vadinkime jį didmenininku.

Kaip PVM pasiekia valstybės biudžetą?

Didmenininkas šiuos šokoladus pardavė už 800 eurų ir apskaičiavo 21 proc. PVM, t. y. 168 eurus.

Vadinasi, parduotuvės buhalteriai, taikydami jau anksčiau paminėtą taisyklę, apskaičiuoja, jog parduotuvei į biudžetą reikia mokėti:

210 eurų (pardavimo PVM, kurį sumokame mes) –
168 eurai (PVM, kurį teko sumokėti perkant
šokoladus) = 42 eurai.

Kaip PVM pasiekia valstybės biudžetą?

Didmenininkas, parduodantis šokoladus dideliais kiekiais, jų pats taip pat nepagamino, o juos nupirko iš gamintojo. Gamintojas tą 1000 šokoladų jam pardavė už 600 eurų, plus 21 proc. PVM, t. y. 126 eurai.

Žinome, jog šokoladų pirkimo PVM buvo 126 eurai, o juos parduodant parduotuvei buvo apskaičiuota 168 eurų PVM suma. Kiek didmenininko bendrovės buhalteriai turės pervesti į valstybės biudžetą?

Atsakymas: $168 - 126 = 42$

Kaip PVM pasiekia valstybės biudžetą?

Gamintojas, beje, šio šokolado taip pat nepagamino iš nieko. Norėdamas pagaminti šokoladą, turėjo pirkti įvairių žaliavų, elektros energiją, pakuotę ir kitas paslaugas. Už jas šis gamintojas taip pat mokėjo PVM. Todėl jei 1000-iui šokoladų pagaminti jis patyrė išlaidų, kurių suma 400 eurų + 84 eurai PVM, o juos pavyko parduoti didmenininkui už 600 eurų, plus 21 proc. PVM, t. y. 126 eurai, tai galime apskaičiuoti, jog gamintojui tenkanti PVM dalis yra 42 eurai (iš 126 eurų atimame 84 eurus).

Kaip PVM pasiekia valstybės biudžetą?

Ši istorija dar galėtų tęstis ir toliau, tačiau jau dabar galime pažiūrėti, kaip šis mokestis keliavo į valstybės biudžetą:

42 eurai

42 eurai

42 eurai

Šokolado gamintojas

Didmenininkas

Parduotuvė

Kaip PVM pasiekia valstybės biudžetą?

Tikriausiai pastebėjote, jog 3×42 eurai tikrai nėra lygu 210 eurų, t. y. mokesčiui, kurį sumokėjome nupirkdami 1000 šokoladų prekybos centre.

Tačiau prisiminkime, jog PVM pradedamas mokėti nuo pat gamybos pradžios, todėl ir šokolado gamintojui žaliavas, elektrą ir kitas paslaugas teikę subjektai taip pat mokėjo PVM.

Vadinasi, jei prie 3×42 pridėtume PVM, kuris buvo sumokėtas prieš tai (t. y. 21 proc. nuo 400 eurų), gautume lygiai tiek, kiek mums ir teko sumokėti perkant 1000 plytelių šokolado.

O kodėl PVM negrįžta mums?

Tuo metu, kai žaliavų tiekėjas pardavė žaliavą gamintojui, jums teko apsilankyti pas gydytoją. Arba dabar, kai gamintojas parduoda šokoladą didmenininkui, jūs mokotės mokykloje.

Už apsilankymą pas gydytoją ar pamokas mokykloje mokėti būtent ir nereikia todėl, kad verslininkai apskaičiuoja ir sumoka mokesčius valstybei, kuri gali juos paskirstyti įvairioms reikmėms.

Tad nors ir atrodo, kad PVM negrįžta, iš tikrųjų šis mokestis sugrįžta valstybės teikiamomis paslaugomis mums.

O kodėl PVM negrįžta mums?

Taigi mes, pirkdami šokoladą ar įsigydami prekių ten, kur mokesčiai teisingai apskaičiuojami, sumokame mokesčius, kurie gali būti naudojami tuo metu atliekamos sudėtingos operacijos išlaidoms padengti arba svarbiems moksliniams tyrimams finansuoti.

Todėl, mokėdami PVM, mes padedame valstybei vykdyti savo įsipareigojimus, o savo ruožtu valstybė rūpinasi, kad kiekvienas gautų tinkamą gydytojo priežiūrą, turėtų gerus mokytojus ir galėtų naudotis kitomis svarbiomis paslaugomis.

Dėkojame už dėmesį